

понятный людям с разным менталитетом, что прямо пропорционально интересу к украинской продукции в мире.

Важным опытом в корне нового формата международного сотрудничества является разработка общего проекта Монетного двора Украины и Польши, посвященного Финальному турниру чемпионата Европы с футбола 2012 г. – «УЄФА. Євро 2012. Україна – Польща». Результат которого не имеет аналогов в нумизматическом мире – монета из двух частей с двумя номиналами, которые складываются в круг и являются реальным платежным средством каждая в своей стране.

Рассматривая монеты украинской эмиссии периода независимости, можно проследить четкую тенденцию к увеличению количественных показателей выпуска и расширению спектра предлагаемой продукции, тематической направленности ее на потребителя и ориентации на создание бренда стабильного государства за рубежом. Национальный банк Украины в отношении дизайна своих памятных и юбилейных монет проводит гибкую политику, которая позволяет сделать их более привлекательными, актуальными идейно, соответствующими растущим требованиям современного рынка, осуществляя поиск новых идей, подходов и средств их выражения. Все это безусловно способствует развитию нумизматики в Украине, повышает популярность нашей страны на мировой арене, формируя правильное восприятие ее исторических, нравственных и культурных особенностей и делая эту отрасль экономики достаточно перспективной для активного дальнейшего продвижения по данной стезе.

Список использованных источников:

1. Банкноти та монети: Пам'ятні монети [Електронний ресурс] // Національний банк України: [сайт]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/currentmoney/cmcoin/list> – Загл. з екрану.
2. Ігнатова Н. Нумізматичний ринок України: розвиток і перспективи / Н. Ігнатова // Вісник Національного банку України, 2000. – № 1. – С. 22-23.
3. Терпило В. Українській колекційній монеті – п'ять років / В. Терпило // Вісник Національного банку України, 2000. – № 6. – С. 33-34.
4. Лузін С. В. «Вікно» у нумізмаичну Європу / С. В. Лузін // Вісник Національного банку України, 1996. – № 2. – С. 16.

Мартинів О.О.

аспірант,

Національний університет «Львівська політехніка»

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА АРХІТЕКТУРУ БУДІВЕЛЬ УНІВЕРСИТЕТІВ

Історично склалося так, що саме в університетах народжувалося нове знання, формувалися наукові гіпотези та теорії, універсальні світоглядні позиції щодо життя та людини. Університет спрямовував свою діяльність на надання універсального знання молодим людям, які згодом утворювали інтелектуальну

еліту суспільства. Тому і в сучасному світі вищий навчальний заклад є невід'ємною складовою життя та розвитку суспільства. За останні півстоліття, завдяки модернізації та зміні архітектурних рішень, університети кардинально змінили вектор свого розвитку [1, с. 28].

Необхідною передумовою дослідження архітектурно-просторових рішень будівель університетів є всебічний розгляд та систематизація усіх факторів, що впливають на їх формування. Фактори являють собою причину, рушійну силу процесу формування будівлі, що визначає її характер та окремі риси [2, с. 21].

В різні часи архітектурна форма зазнавала різноманітних впливів від суперечливого світу. Історичний розвиток поступово змінював суспільство, а воно в свою чергу змінювало архітектуру. Останнє сторіччя було свідком швидкого розвитку технічного прогресу і архітектурна форма так само набула характерних для цього часу рис. Унікальною рисою цього часу є його швидкоплинність. За одне сторіччя архітектура змінювала свій «одяг» декілька разів, хоча в минулі віки це зайняло б набагато більше часу. Все це є проявом активної видозміни факторів, що потужно впливають на архітектурне формотворення [3, с. 16].

Серед сучасних українських дослідників вивченням вищих навчальних закладів в різних аспектах займалися вчені як: Черкес Б. С., Лінда С. М., Ковальський, Л. М., Ковальська Г. Л., Стасюк О. С., Петровська І. Р., Проскураков В. І.

Даний матеріал висвітлює ряд основних факторів, які чинять впливають на формування архітектурно-просторового рішення будівель університетів. Окрім того, проведений та наведений процес систематизації факторів впливу та зроблені загальні висновки.

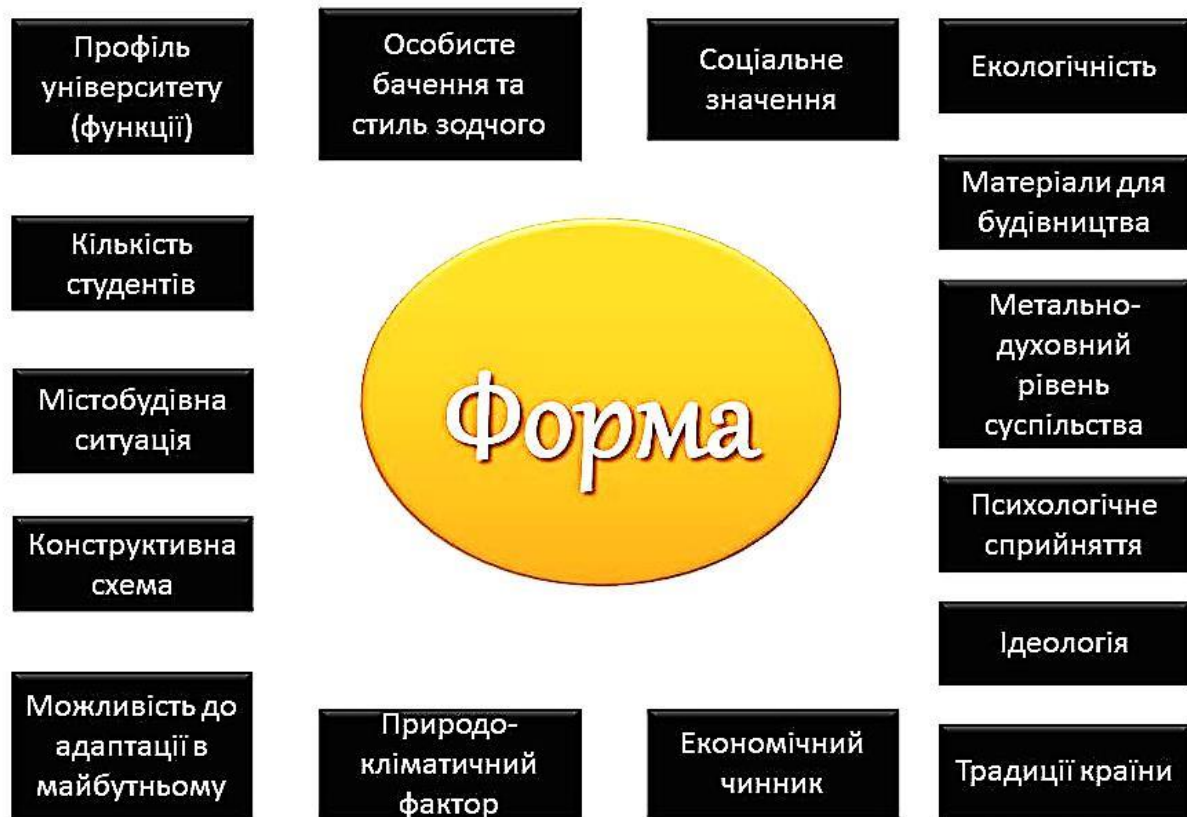
Отже, систематизацію факторів впливу на формоутворення будівель університетів проводимо шляхом виконання двох дій. Спочатку визначаємо дані фактори та їх загальну кількість. До факторів, які чинять вплив на архітектуру будівель вищих навчальних закладів варто віднести наступні: профіль університету (функції), кількість студентів, містобудівну ситуацію, конструктивну схему, можливість до адаптації в майбутньому, природо-кліматичний фактор, особисте бачення та стиль зодчого, соціальне значення, економічний чинник, екологічність, матеріали для будівництва, металльно-духовний рівень суспільства, психологічне сприйняття, ідеологію держави, а також традиції країни (рис. 1).

Далі проводимо сортування за схожістю (частково асоціативне). І таким чином отримуємо три групи, які поділяємо за стадіями розвитку форми:

- I. Перша група – фактори, що впливають першочергово
- II. Друга група – фактори, що вступають у дію після першої групи
- III. Третя група – фактори, що чинять вплив після визначення з першими двома групами.

Першу групу факторів слід розділити на дві підгрупи:

- Ті, що залежать від завдань та мети на проектування – конкретні чинники, а саме: профіль університету (функції) та кількість студентів
- Ті, що залежать від умов конкретного місця та місцевості проектування, а саме: містобудівна ситуація, природо-кліматичний фактор, ідеологія держави, традиції країни, металльно-духовний рівень суспільства, економічний чинник.

Рис. 1. Фактори впливу на формоутворення університету

Джерело: розроблено автором

Друга група факторів впливу охоплює: конструктивну схему, матеріали для будівництва, можливість до адаптації в майбутньому і екологічність.

Ну і в свою чергу третя група поєднала більш особистісні фактори, такі як: особисте бачення та стиль зодчого, соціальне значення, а також психологічне сприйняття.

Наведений вище розподіл факторів, звичайно, є умовним. На практиці ці чинники часто пов'язані між собою так тісно, що важко відокремити один від одного. Встановлено, що всі фактори впливу на формування архітектури вищих навчальних закладів слід свідомо об'єднати «під один дах». Цим «дахом» має стати цілісна концепція архітектурно-просторової організації університету, яка повинна базуватися на одночасному врахуванні перерахованих факторів, кожен з яких може вважатись основоположним (а інші – підпорядкованими), але жоден з яких не може бути вилученим.

Крім того, слід окремо виділити метально-духовний рівень суспільства. Саме завдяки йому митці творять найпередовішу архітектуру, що впливає на світовий архітектурний розвиток, та є джерелом новітніх ідей. Даний фактор є надзвичайно важливим і потрібним саме нашій державі, де на жаль не вистарчає потужного духовного двигуна. І тому архітектура нашої країни тільки починає мислити сучасними категоріями. Це дає підставу вважати, що для вдосконалення процесу архітектурного формотворення у сучасній Україні необхідний розвиток духовності суспільства, а саме самосвідомості, зміцнення етично-моральних відносин архітектурного цеху, підвищення соціокультурного рівня як архітекторів так і замовників. Це стало б запорукою досягнення в

найближчі десятиріччя в архітектурному формотворенні таких висот, яких досягли вже закордонні колеги-архітектори.

Список використаних джерел:

1. Ковальський Л. М. Архітектура вищих навчальних закладів [Текст] / Л. М. Ковальський, Г. Л. Ковальська. – К.: Основа, 2011. – 256 с.
2. Колозали Р. В. Об'ємно-планувальна структура будівель багатoproфільних університетів (на прикладі Кіпру) [Текст]: автореф. дис. канд. арх.: 18.00.02 / Р. В. Колозали. – НАН України. – К., 2002. – 220 с.
3. Ежов В. И. Архитектура общественных зданий и комплексов [Текст] / В. И. Ежов, С. В. Ежов Д.В. Ежов; под общ. ред. В. И. Ежова; Украинская академия архитектуры, Архитектурное бюро «ЕЖОВ». – К.: ВИСТКА, 2006. – 380 с.

Папета О.В.

старший викладач,

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

ТВОРЧИСТЬ ЛЮДМИЛИ СЕМИКІНОЇ В КОНТЕКСТІ ХУДОЖНЬОГО РУХУ УКРАЇНСЬКОГО НОНКОНФОРМІЗМУ

Час духовного очищення від сталінського тоталітаризму увійшов в історію під назвою «хрущовської відлиги» і ознаменувався появою нової генерації діячів культури і мистецтва, відомої як шістдесятники. Перебуваючи часом в діаметрально протилежних соціальних і політичних умовах, представники цього покоління виборювали своє право на свободу. Зокрема, проблема самоідентифікації, яка традиційно є наріжним каменем в розмові про українських шістдесятників, була для тодішніх митців реалізацією їх права на свободу національного вибору.

Українські художники-шістдесятники розвивали національні тенденції живопису, графіки, декоративного мистецтва через призму переважно модерністських стильових художніх напрямів. Проте на чільному місці залишалося прагнення до національного усвідомлення, цікавість до української історії та культури. Л. Семикіна, спільно зі своїми колегами і однодумцями, саме в цей час почала вивчати українську мову, національні традиції, фольклор. Для художниці національний фольклор, етностилістика перетворилися на джерела оновлення та очищення від обмежень і заборон радянської ідеології.

На початку 1960-х рр. визначилася чітка позиція щодо національних пріоритетів в українській мистецтвознавчій літературі на прикладі робіт Г. Логвина, П. Білецького, М. Брайчевського, який, зокрема, відіграв суттєву роль в глибокій зацікавленості Л. Семикіної мистецтвом Київської Русі і Візантії. Під впливом цих факторів в творчому доробку художниці з'являються роботи, присвячені темі давньоруської історії, наприклад, триптих «Легенда про Київ» (1965 р.) Своєрідною «школою самосвідомості» для неї, так само, як і для багатьох представників творчої київської інтелігенції стала майстерня скульптора І. Гончара.